

NOTAT

Bilag 5.2.2: Investeringsoplæg: Iværksætterprogrammet

29. april 2025

1. Formål

Nyetablering af virksomheder med nye innovative produkter og løsninger bidrager med dynamik, udfordrer det etablerede erhvervsliv og skærper de eksisterende virksomheders produktivitet og konkurrenceevne. Iværksætterprogrammet sigter efter at øge etablerings- og overlevelsensraten blandt nye virksomheder samt øge antallet af vækstiværksættere. Danmark har en særlig udfordring med at skabe nye virksomheder, som vokser sig rigtig store og forbliver i Danmark. Der lægges derfor op til, at fokus på at understøtte vækst i nye virksomheder skærpes i Iværksætterprogrammet fremadrettet.

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg
T: 3529 1700
@: deb@erst.dk
Erhvervsfremmebestyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

2024-16962

2. Ophæng i bestyrelsens strategi

Det nye iværksætterprogram ligger indenfor rammer af bestyrelsens strategi, hvor der fremgår tre strategiske områder for iværksætteri: 1) gode muligheder for iværksættere i hele landet, 2) vækst i nye virksomheder og 3) iværksætteri for alle. Iværksætterprogrammet har også ophæng i programmet for Socialfonden Plus.

3. Bestyrelsens strategiske valg

På baggrund af bestyrelsens input på mødet den 4. februar 2025, de tilgængelige midtvejsevalueringer af det eksisterende iværksætterprogram, registerbaserede effektmålinger og input fra interessenterne foreslås det, at Iværksætterprogrammet fortsat indeholder tre spor:

- En fokuseret bred indsats målrettet iværksættere med vækstpotentiale. Før-iværksættere kan også deltage i indsatsen.
- En specialiseret indsats, som målrettes iværksættere med betydeligt vækstpotentiale og har til formål at skabe flere vækstiværksættere.
- Iværksætterevents, der skal styrke iværksætterøkosystemet via især store internationale events.

Indsatsen vedr. iværksætterevents præsenteres under dagsordenspunkt 5.3. Den brede og den specialiserede indsats uddybes nedenfor.

3.1 Oplæg til indhold og målgruppe for den brede indsats

Sekretariatet foreslår, at målgruppen for indsatsen er personer, der påtænker at etablere et CVR-nummer og virksomheder, der er etableret inden for de seneste 7 år.¹ Operatøren skal i sin ansøgning opstille krav og kriterier, som sikrer, at de udvalgte iværksættere har vækstpotentiale og ambitioner om at udvikle virksomheden. Det kan fx være følgende:

- Før-iværksættere skal have en velfunderet forretningsidé og en konkret tidsplan for virksomhedens opstart.
- Etablerede virksomheder skal kunne sandsynliggøre, at der er eller vil være efterspørgsel efter deres produkt/service.
- Før-iværksætteren eller virksomheden skal adressere et marked med plads til ekspansion.

Forslaget indebærer en justering ift. målgruppen for den nuværende brede indsats. I dag er målgruppen alle før-iværksættere og virksomheder med et CVR-nummer op til 3 år. Der stilles ikke krav om vækstpotentiale. Indsnævringen af målgruppen er baseret på bestyrelsens drøftelse på mødet den 4. februar 2025, heriblandt ambitionen om at skabe større effekter. Registerbaserede målinger af den nuværende indsats (IværksætterDanmark) med en bred målgruppe af iværksættere viser relativt begrænsede effekter – og alene på beskæftigelsen, ikke omsætning. Samtidig eksisterer en række andre tilbud i erhvervshusene (inkl. de nye iværksætterguides), den lokale erhvervs-service og på Virksomhedsguiden, som kan understøtte den bredere gruppe af iværksættere, som ikke umiddelbart har ambition og potentiale for vækst.

Der lægges op til, at hovedvægten af programmet fremover skal omfatte nedenstående tilbud til iværksætterne:

- Sparring/mentoring i form af én-til-én, én-til-flere eller evt. hos et panel af erfarne erhvervsfolk m.fl.
- Tilskud på minimum 25.000 kr. til kompetenceudvikling ved en privat rådgiver.

Derudover kan ansøger selv komme med supplerende forslag til aktiviteter. Tilbuddene skal som udgangspunkt leveres af private aktører og have en sådan intensitet og kvalitet, at de kan forventes at gøre en væsentlig og målbar forskel for iværksætterne. Hovedvægten skal således være på kvalitet fremfor kvantitet. Indsnævringen af målgruppen og krav om større tilskud pr. iværksætter ventes at øge effekterne af den brede indsats væsentligt.

3.1.1 Oplæg til indhold og målgruppe for den specialiserede indsats

Sekretariatet foreslår, at målgruppen for indsatsen fortsat skal være iværksættere inden for alle brancher med potentiale til at blive vækstiværksætter.² Indsatsen skal fortsat have fokus på international skalering, ledelse og tiltrækning af investering. De vigtigste tilbud til iværksætterne er forholdsvis langvarige og intensive skræddersyede forløb, der som udgangspunkt skal leveres af private aktører, og hovedvægten skal omfatte følgende:

¹ EU-kommissionen har godkendt, at målgruppen udvides til at være virksomheder op til 7 år frem for, som hidtil, kun 3 år.

² Vækstiværksættere defineres som nye virksomheder inden for markedsfølsomme erhverv, der har 5 eller flere ansatte to år efter deres etablering og en gennemsnitlig årlig vækst på mere end 10 pct. i de følgende 3 år.

- Sparring/mentoring i form af én-til-én, én-til-flere eller evt. hos et panel af erfarne erhvervsfolk m.fl.
- Tilskud til indkøb af kompetenceudvikling ved en privat rådgiver.

Derudover kan ansøger selv komme med supplerende forslag til aktiviteter.

Operatøren skal i sin ansøgning opstille krav og kriterier, som sikrer, at de udvalgte iværksættervirksomheder har et betydeligt vækstpotentiale. Det kan fx være følgende:

- Virksomheden skal som udgangspunkt have et færdigt produkt (MVP) og have 'onboardet' de første kunder.
- Virksomheden skal have en skalérbar forretningsmodel, der adresserer et internationalt marked i vækst.

Ligesom i den brede indsats lægges der op til, at alderskravet til målgruppen lempes fra 3 til 7 år, hvilket bl.a. åbner mulighed for, at "deep tech" iværksættere, som ofte er igennem et forholdsvist langt udviklingsforløb, kan deltage.

3.2 Oplæg til resultater og effekter

Indsatsen vil bidrage til at understøtte bestyrelsens fire strategiske målsætninger. Ca. 250 virksomheder ventes at deltage i den specialiserede indsats og ca. 1.500 i den brede (afhængig af, hvordan tilskudsmidlerne fordeles, jf. afsnit 3.3).

Målsætninger	Indsatsens bidrag til bestyrelsens målsætninger
Understøtte virksomhedernes omstilling	Mindst 80 pct. af virksomhederne i den brede indsats forventer en stor produktivitetseffekt. Mindst 90 pct. i den specialiserede indsats. 15 pct. af virksomhederne i den brede indsats opnår høj vækst. 25 pct. i den specialiserede indsats.
Fremme danske styrkepositioner	Virksomhederne i den brede og den specialiserede indsats opnår en gennemsnitlig omsætningseffekt på hhv. mindst 10 pct. og mindst 100 pct.
Forenkle fremtidens erhvervsfremme	Mindst 50 pct. af deltagerne er tilfredse med indsatserne, og 60 pct. synes, det er enkelt at deltage.
Tilbyde indsatser for hele landet	Virksomhederne i den brede og den specialiserede indsats opnår gennemsnitligt beskæftigelseseffekter på hhv. mindst 15 pct. og mindst 30 pct.

De forventede effekter er baseret på målsætningerne i bestyrelsens strategi samt erfaringerne med tidligere og igangværende iværksætterprogrammer. Nøgletallet for *flere iværksættere opnår høj vækst* er løftet væsentligt ift. hidtidigt realiserede effekter, da fokus på vækst intensiveres i den brede indsats.

3.3 Oplæg til indsatsens økonomi

Bestyrelsen har i alt 113 mio. kr. til at finansiere den brede og den specialiserede indsats, heraf 83 mio. kr. fra Socialfonden Plus og 30 mio. kr. DEM. Sekretariatet har opstillet to forskellige forslag til fordeling af midler på de to indsatser:

(Mio. kr.)	Model 1		Model 2	
	Specialiseret	Bred	Specialiseret	Bred
Tilskud	65	48	57	56

I **model 1** prioriteres en større andel midler til den specialiserede indsats, jf. drøftelserne på bestyrelsesmødet den 4. februar 2025. Med denne model vil hver iværksætter i den specialiserede indsats kunne få et mere intensivt og dermed forventeligt mere effektgivende forløb end i dag.³ Alternativt kan ansøger vælge at optage flere iværksættere i den specialiserede indsats end de ca. 100, der hidtil har været årligt. Model 1 indebærer, at der vil være færre midler til forløb i den brede indsats, særligt uden for Region Sjælland.

I **model 2** kan samme antal iværksættere optages i den specialiserede indsats og med samme intensitet som i dag (Beyond Beta) (ca. 100). Med model 2 vil der kunne medtages flere forløb i den brede iværksætterindsats end i model 1.⁴ Med det forstærkede fokus på vækst i den brede indsats, jf. afsnit 3.1, vil også model 2 indebære væsentligt større forventede effekter end i de nuværende iværksætterindsatser.

Støttesatsen for ansøger (operatøren) i både den specialiserede og den brede indsats bliver godt 60 pct. (inkl. EU-midler og DEM).

3.4 Oplæg til forenklingstiltag i indsatsen

I det nye iværksætterprogram foreslås nedenstående forenklingstiltag mhp. at forbedre iværksætternes oplevelse af deltagelse.

Tiltag	Slutbrugereffekt
Forventeligt servicekrav til operatører om at videreudbetale midler til virksomheder som udgangspunkt senest 30 dage, efter virksomheden har afleveret rapporten til operatøren.	Forventeligt sikkerhed for hurtig udbetaling til virksomhederne.
Beslutning om højst ét landsdækkende tilbud for hhv. specialiseret og bred indsats.	Enklere at overskue mulighederne og finde den rette hjælp.
Fjernelse af EU-kommunikationsforpligtelse for virksomhederne (lempelsen er mulig, fordi der er tale om et rammeprojekt).	Mindre administration og lettere at anvende tilbuddet.

³ Det gennemsnitlige tilskudsbeløb pr. iværksætter vil stige til ca. 260.000 kr. mod ca. 225.000 kr. i dag (i disse tal er inkluderet alle projektudgifter).

⁴ Intensiteten af det gennemsnitlige forløb i den brede indsats er forudsat ens i de to modeller og betydeligt mere intensivt end i dag pga. det skærpede fokus på iværksættere med vækstpotentiale.

Forventeligt væsentlig højere tærskel for dokumentation af markedsafsøgning.	Forventeligt betydeligt mindre dokumentation ifm. vouchers.
--	---

Iværksætterprogrammet kunne herudover forenkles ved at stille krav om kontant medfinansiering fra iværksætterne. Henset til målgruppens ofte manglende likviditet foreslår sekretariatet imidlertid, at timemedfinansiering fortsat skal være muligt, selv om det er forbundet med administrativt besvær. Hvis iværksætterne vælger timemedfinansiering, vil de ikke have udlæg, som skal refunderes af operatøren.

For de iværksættere, som vælger kontant medfinansiering, vil der blive indført et videreudbetalingskrav på som udgangspunkt 30 dage. Som forudsætning herfor arbejder sekretariatet på at muliggøre forskudsudbetalinger til operatører på Iværksætterprogrammet. Hvis forskudsmodellen ikke kan implementeres, anvendes den eksisterende mulighed for straksudbetaling til operatøren på baggrund af afholdte udgifter kombineret med et krav om, at operatøren som udgangspunkt videreudbetaler straksudbetalingen til virksomhederne efter senest 30 dage. Sekretariatet vil undersøge mulighederne for evt. at gøre det med endnu kortere frist.

3.5 Oplæg til udvælgelse af ansøgninger

3.5.1 Krav til ansøgninger

Oversigt over krav
Økonomi Der foreslås ikke indsat specifikke krav til ansøgningernes økonomi.
Geografi Alle ansøgninger, både til den brede og til den specialiserede indsats, foreslås at skulle være landsdækkende dvs. iværksættere fra hele landet skal kunne deltage (ligesom de to indsatser er i dag). Der skal tages hensyn til Region Sjællands særlige status i EU-sammenhæng. Cirka 33 pct. af EU-midlerne er Region Sjælland-midler. Det foreslås, at relativt flest af disse midler bruges i den brede indsats, idet erfaringerne viser, at der er forholdsvis få iværksættere med stort vækstopotiale i Region Sjælland. Sekretariatet fastlægger de præcise krav ifm. annonceringen.
Potentielle ansøgere Der foreslås ikke opstillet specifikke krav til ansøgerkredsen, men i vurderingskriterierne nedenfor er lagt vægt på, at indsatsen gennemføres af aktører med stærke kompetencer på iværksætterområdet og erfaringer med indsatser for målgruppen.
Projektperiode I den specialiserede indsats må optag af iværksættervirksomheder først finde sted, når der ikke længere optages virksomheder i de eksisterende specialiserede indsatser (forventeligt primo/medio 2026). Alle projekter skal være afsluttet senest den 31. december 2028.
Kommunikation Alle tilsagn vil indeholde krav til den virksomhedsrettede kommunikation af tilbud, og tilsagnsmottager har ansvaret for, at alle virksomhedsrettede indsatser

kommunikeres under et samlende kommunikationskoncept, der skal bidrage til at skabe genkendelighed og sammenhæng for virksomhederne. Dette indebærer bl.a., at tilbud i projektet skal formidles på Virksomhedsguiden. Vilkåret vil fremgå af tilsagnsbetingelserne og/eller guidelines, der stilles til rådighed af Erhvervsstyrelsen.

3.5.2 Kriterier til at vurdere ansøgninger

Alle ansøgninger, som opfylder de formelle krav, scores på nedenstående tre vurderingskriterier. Der scores på en 6-trinsskala med trinnene 0, 2, 4, 6, 8 og 10. På baggrund heraf udregnes en score for hvert kriterie og en samlet vægtet score. På grund af forskellen i målgrupperne foreslås kriterierne vedr. resultater og effekter at være forskellige i den brede og specialiserede indsats (de to øvrige kriterier er ens i de to indsatser).

Vurderingskriterier	Vægt
Resultater og effekter	50 pct.
Specialiseret indsats: Der lægges vægt på: ■ At ansøger sandsynliggør, at indsatsen vil være målrettet og efterspurgt af iværksættervirksomheder med betydeligt vækstpotentiale, dvs. potentiale til at blive vækstiværksættere. ■ De planlagte aktiviteters effektkæde, herunder sandsynlighed for at de deltagende virksomheder væsentligt får styrket forudsætningerne for at indfri deres vækstpotentiale. ■ De planlagte aktiviteters omkostningseffektivitet, herunder at de administrative omkostninger minimeres, så flest mulige tilskudsmidler anvendes til værdiskabende aktiviteter for målgruppen. Bred indsats: Der lægges vægt på: ■ At ansøger sandsynliggør, at indsatsen vil være målrettet og efterspurgt af før-iværksættere og iværksættervirksomheder med et vækstpotentiale. ■ De planlagte aktiviteters effektkæde, herunder sandsynlighed for at de deltagende før-startere og iværksættervirksomheders vækstforudsætninger styrkes væsentligt. ■ De planlagte aktiviteters omkostningseffektivitet, herunder at de administrative omkostninger minimeres, så flest mulige tilskudsmidler anvendes til værdiskabende aktiviteter for målgruppen.	
Forenkling for virksomheder	30 pct.
Der lægges vægt på: ■ At ansøger sandsynliggør, at de planlagte aktiviteter er tilrettelagt administrativt enkelt for slutbrugerne, herunder hvilke konkrete tiltag, der gøres, for at brugerne oplever en så administrativ enkel indsats som muligt set i forhold til værdien af tilbuddet. ■ At ansøger sandsynliggør, at de planlagte aktiviteter koordineres med eksisterende private og offentlige tilbud, så risikoen for overlap af tilbud til målgruppen minimeres.	
Partnerskab og samarbejde	20 pct.

Der lægges vægt på:

- At ansøger dokumenterer, at indsatsen gennemføres af aktører med stærke faglige kompetencer på iværksætterområdet og erfaringer med indsatser for målgruppen.
- At ansøger har solid økonomisk og administrativ kapacitet samt erfaring med at gennemføre rammeprojekter, hvor der udføres afgrænsede administrationsmyndighedsopgaver fx udvælgelse og vurdering af, hvilke iværksættere der gennem projektet kan modtage tilsagn eller afslag om støtte, fx gennem ansøgningsrunder.

3.5.3 Metode til fordeling af midler

Ansøgninger skal både opnå en samlet score på mindst 6,5 point og mindst 5,0 point på hvert af ovenstående tre kriterier for at komme i betragtning til tilsagn. Den eller de ansøgninger, der opnår den højeste score, vil modtage midler først.

Ud over de afsatte rammer til den specialiserede hhv. den brede indsats, jf. afsnit 3.3, kan der ekstraordinært afsættes op til 15 pct. ekstra til hver indsats, hvis der fx indkommer ekstraordinært mange ansøgninger, som scorer over 6,5 point, eller hvis der kun kommer én ansøgning, som scorer over 6,5 point, til den pågældende indsats. Midlerne kan tilvejebringes fra Socialfonden Plus eller fra DEM. Bestyrelsen træffer beslutning om evt. brug af disse yderligere midler på bestyrelsesmødet den 6. november 2025. Det er dog et krav, at ansøger i dialog med sekretariatet beskriver, hvilke aktiviteter midlerne skal støtte.

4. Videre proces

Hvis bestyrelsen tilslutter sig investeringsoplægget, og Overvågningsudvalget godkender udvælgelseskriterierne, vil en annoncering forventeligt blive offentliggjort primo juni 2025 med ansøgningsfrist primo september 2025. Indstilling af ansøgninger til bestyrelsens godkendelse forventes behandlet på mødet den 6. november 2025. Umiddelbart herefter udsteder Erhvervsstyrelsen tilsagn/afslag til ansøgere.